

adrian păduraru și cornelia gheorghiu

INFERNUL DIN NOI ÎNȘINE

ORFEU ÎN INFERN de Tennessee Williams • Teatrul Național "Vasile Alecsandri" din Iași • Data premierei: 31 Ianuarie 1991 • Regia: Irina Popescu Boieru • Scenografia: Rodică Arghir • Distribuția: Cornelia Gheorghiu (Lady Torrance), Adrian Păduraru (Val Xavier), Adrian Tuca (Jabe Torrance), Georgeta Burdujan-Păduraru (Carol Cutrare), Ada Gîrțoman (Wee Talbott), Constantin Avădanei (Șeriful Talbott), Silvia Popa (Beulah Binnings), Pușa Darie (Dolly Hamma), Emil Coșeru (David Cutrare), Ruxandra Bucescu (Sora Porter), Gelu Zaharia (Pee Wee Binnings), Aurelian Bălăiță (Dog Hamma), Dolina Deleanu (Un Indian).

Un infern social sau un infern psihologic? O lectură actuală a piesei lui Tennessee Williams e posibilă și dintr-un unghi și din celălalt, polivalența textului decurgînd din valoarea lui literară deosebită. Mai mult chiar, cele două unghii de perspectivare a materiei dramatice se pot interfera și se pot determina reciproc; pornind însă pe această cale, putem cădea ușor în capcane, în care operează concepte devenite anacronice.

Este neîndoielnic faptul că orice regizor de azi, formulîndu-și un punct de vedere asupra piesei, va acorda prioritate dramei psihologice și va dezvălui scenic infernul interior al lumii acuzate de dramaturg. A scăpa prilejul unui spectacol în care **Infernul din noi înșine** poate fi dezvăluit în termeni atât de fermi cum ne îngăduie textul lui Williams, ar fi un păcat de neiertat. Irina Popescu Boieru, tînără regizoare care s-a impus, la Iași, cu spectacolul ei de debut (**Șase personaje în căutarea unui autor**) pare

a fi fost hotărîtă să urmeze acest drum, dar nu și-a luat toate măsurile care să-i asigure reușita. În primul rînd, nu au urmat-o toți actorii. Doar Cornelia Gheorghiu, interpreta principală, în Lady Torrance, scormonește adîncurile sufletești ale personajului, căutînd acolo motivații și refugii. Și bine face, pentru că, în exterior, i-ar fi fost mai greu să uzeze de argumente convingătoare, fizicul ei firav, afectat și de un accident suferit înainte de premieră, obstrucționînd-o evident. Lady Torrance este, în viziunea actriței (și, desigur, a regizoarei), o ființă devastată sufletește, care încearcă o reechilibrare în acest plan și nu în cel erotic-exterior. De aceea, îl privește pe Val Xavier nu atît ca pe bărbatul în stare să-i redea bucuriile de care a fost frustrată de un soț insuportabil și neputincios, ci ca pe un punct de sprijin interior; fascinația care o exercită Val asupra ei este (ar trebui să fie) taina ce-i determină renașterea. El aduce o frumusețe inefabilă și o puritate cu totul inedită în infernul existenței ei. Adrian

Păduraru însă mizează excesiv pe alura lui de tînăr agreabil, cuceritor, fără a izbuti să producă amorsarea psihologică necesară. Se produce astfel o ruptură esențială în unitatea spectacolului, actrița neprimind răspunsuri la tentativele ei de a juca dramă psihologică. Merg pe această linie, însă, alți doi interpreți: Adrian Tuca - al cărui Jabe Torrance e o adevărată aripă a diavolului, un spirit malefic, închis de actor într-o mască imobilă și crudă - și Ada Gîrțoman, care o întruchipează pe Wee Talbott ca pe o ființă bîntuită de viziuni și căutînd salvarea, și ea, în preajma aceluiași Orfeu care e Val Xavier. Poate că tot aici ar trebui amintită și foarte buna prestație a Georgetei Burdujan-Păduraru, deosebit de sinceră și dinamică în rolul Carol Cutrare, personaj agreabil ca prezență scenică și frumos iluminat din interior.

Celelalte personaje se înscriu în linia exterioră a spectacolului, formînd cadrul, peisajul social, care absoarbe și acoperă, din păcate, excesiv fiorul existențial, diluîndu-l în avalanșa relațiilor și împlîtor mărunte, ceea ce lasă o impresie de lucru fie nefinisat, fie insuficient stăpînit regizoral. Impresia e sporită de scenografia Rodicăi Arghir - surprinzător de simplistă, de nepoetică (în ciuda generozității textului sub acest aspect), fără a oferi spectacolului șansa necesarei organicității.

■ ȘTEFAN OPREA

cronica

31